

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz piętrowy jednosłupowy na 1 kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Receptów nadstających redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE

zawiadamia niniejszem, że począwszy od dnia 10 Września 1917 r. wynajmuje schówki (safes) w betonowo-pancernym skarbcu podziemnym.

Bank dokonywa transakcji wymiany walut według kursu dziennego giełdy warszawskiej.

Jak Częstochowa zamierza uczcić 100-lecie zgonu Kościuszki.

Onegdaj w sali obrad Rady miejskiej, na skutek zaproszenia tymczasowego komitetu obchodu stułetniej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki, zebrało się kilkadziesiąt osób—przedstawicieli instytucji i zrzeszeń, celem powołania Komitetu m. Częstochowy i naradzenia się nad sposobami godnego uczczenia rocznicy zgonu Naczelnika.

Komitet obchodu.

Zebrań otworzył nadburmistrz dr. J. Marczewski, poczem drogą głosowania tajnego powołano na przewodniczącego Komitetu obchodu inż. Br. Hlasko i na przesów honorowych ks. kan. M. Fulmana, nadburmistrza dr. J. Marczewskiego i prezesa Rady dyr. Kondratowicza.

De Komitetu naczelnego powołano też przez aklamację na propozycję Komitetu tymczasowego pp. kom. Brühla, dr. Nowaka, dr. Okuszeko, F. D. Wilkoszewskiego, J. Kona, Frankego, Szmerda, Sojeckiego, mec. Weintrauba i rej. Jeżewskiego.

W skład Komitetu wchodzi też z ramienia Rady miejskiej pp. Nieprzecki, Jarmułowicz, Smuga i Sachs; Magistrat reprezentuje w Komitecie p. Jerzy Cholewicki, który też w imieniu Komitetu tymczasowego skreślił następujący program obchodu stułecia zgonu Tadeusza Kościuszki.

Jak Częstochowa uczci 15 października 1917 r.

Komitet tymczasowy zaprojektował następujący porządek obchodu: W dniu 14 października rozleplone zostaną klepsydry obwieszające ludność Częstochowy o nabożeństwach za duszę Tadeusza Kościuszki, które to nabożeństwa odbędą się w poniedziałek 15 października. W dniu tym z wizycy Jasnogórskiej świątyni i z wież kościołów św. Zygmunta, św. Rodziny i ratusza o godz. 8 m. 30 rano rozległy się hejnały głoszące miastu, że uroczystość się rozpoczyna.

O godz. 9 m. 15 rano uroczyste posiedzenie Rady i Magistratu z udziałem delegacji instytucji i korporacji. Podczas posiedzenia przemówienia uroczyste wygłoszą pp. nadburmistrz i prezes Rady.

O godz. 9 m. 45 wyrusza z placu przed ratuszem pochód na Jasną Górę, gdzie odprawione zostanie nabożeństwo za duszę wielkiego wodza duchowego Polski.

O godz. 10 m. 15 nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań.

O godz. 11 m. 15 powrót pochodu, który zatrzyma się na placu przed ratuszem, gdzie na specjalnie wzniesionej mównicy, odpowiedni prelegent podniesie czyny i zasługi Tego, który „uczynił Polskę trudniejszą”.

O godz. 12 m. 15 pochód zatrzymuje się przy ul. Teatralnej—Kościuski, gdzie wmurowaną zostanie tablica pamiątkowa, głosząca o zmianie nazwy ulicy. Tablica wmurowaną będzie prawdopodobnie w ścianie posesji T-wa Potyczk.-Oszczędnościowego.

O godz. 7 m. 30 wiecz. uroczysty koncert.

Przewidywane są też dwa odczyty ilustrowane przezroczami w salach Straży i „Ogniska” w godzinach między 4 i 5 po poł.

W czasie całego dnia sprzedaż znaczków pamiątkowych.

O żywym czynem Częstochowy.

Taki będzie miał prawdopodobnie przebieg dzień 15 października w Częstochowie, ale chodzi też o żywe świadectwo, żeśmy nawet w chwilach okrutnej doli potrafili się zdobyć na czyn, któryby głosił chwałę Naczelnika, z jego imieniem był związany i stułetnią rocznicę jego zaśnięcia na wieki uczcił.

Dlatego też na zebraniu przedstawicieli m. Częstochowy omawiano projekt usypania kopca Tadeusza Kościuszki, który Komitet tymczasowy proponowałby wzniesić poza klasztorem na miejscu dawnej prochowni.

Dookoła projektu tego wytworzyła się długa dyskusja w czasie której przemawiali pp. Prüffer, ks. kan. Fulman, ks. Kneblewski, inż. Mońkowski, dr. Nowak, kap. Okołowicz i inni.

Za sypaniem kopca wypowiedziało się bardzo niewiele uczestników zebrania, a wszyscy wyżej wymienieni wysuwaliby różne motywy i względy, jak np. ks. kan. Fulman, że kopiec zasłoniłby zdaleka widoczną wieżycę i klasztor Jasnogórski; p. Prüffer, że wzniesienie kopca wymaga odpowiedniego terenu, przytem jest rzeczą niebawale kosztowną, a inż. L. Mońkowski wypowiedział szereg uwag technicznych i obliczył, że usypanie kopca kosztowałoby krocie.

Kap. Okołowicz poruszył projekt zbierania ofiar na fundusz powstałej w stolicy szkoły kadetów im. Tadeusza Kościuszki. Projekt ten zebrani przyjęli bardzo przychylnie.

Z szeregu innych projektów wymienić musimy i poprzeć gorąco projekt ks. kan. M. Fulmana, aby ku uczczeniu pamięci tego, który sam chodził w chłopskiej sukmanie, najlepiej czuł się wśród ludu i który go całym swym wielkim sercem umiłował, założony park im. Tadeusza Kościuszki w dzielnicy najbardziej zaniedbanej, wśród zadymionych domków robotniczych nad brzegami Warty.

Red. Sieciński proponował wzniesienie pomnika Tad. Kościuszki w parku.

W dalszym ciągu omawiano szereg innych drobnych spraw i postanowiono zwołać jeszcze jedno walne posiedzenie na 15 bm.

Częstochowa chce godnie uczcić stułecie zgonu najuczciwszego z polaków, obrońcę uciśnionych, chce żywym czynem zaświadczyć, że w zwrotnym wirze obecnym nie przepomni onót, czynów i zasług zwycięzcy z pod Racławic.

Miasto nasze pragnie czynami uczcić 100 letnią rocznicę zgonu Tadeusza Kościuszki. Wymieniliśmy powyżej szereg projektów.

Naszym zdaniem, najbardziej trafnym będzie przeznaczenie części zebranych ofiar na cel ogólnonarodowy, jakim bez kwestji jest utworzenie szkoły kadetów im. Tadeusza Kościuszki, za czym opowiedziała się też Rada st. m. Warszawy i zapoczątkowanie urzędystwienia projektu ks. kan. Fulmana.

Miasto nasze ma cieniste aleje i parki, ale przynajmniej, że korzystają z nich jedynie mieszkańcy śródmieścia, gdy tysiące dusza się w izbach robotniczych—dzielnic, pozbawionych zieleni i świeżego powietrza.

Częstochowa ciągnęła dotychczas z robotnika jedynie zyski, karmiła go kurcem wapiennym i nie zaspokajała minimum jego potrzeb. Nadarza się okazja powzięcia uchwały spłacenia długu białym murzynom, którzy tu u nas zdrowie i siły sterali.

Zapoczątkujmy w roku pamiętnej rocznicy zgonu przyjaciele ludu utworzenie parku jego imienia nad brzegami Warty, w dzielnicy robotniczej, a żywy ten czyn, związany z imieniem Kościuszki będzie może godnym uczczeniem rocznicy bohaterów.

Obecnie tysiące robotników są poza Częstochową, kiedyś wszak powrócą, niechaj dowiedzą się, że ich rodzinne miasto tworzy dla nich i dzieci ich oazę świeżego powietrza, które dotychczas nie miało dostępu do płuc robotnika. Wówczas może imię i postać Kościuszki staną się popularne wśród tysięcy. A. P.

WOJNA.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 3 września w południe:

Na froncie nad Aisnę działalność obu artylerji trwała w ciągu nocy

ze znacznym napięciem. Natarcia nieprzyjaciela na małe posterunki francuskie w okolicy Cerny rozchwiała się.

Na północny zachód od Hurtobise wykonali Niemcy nowe kontrataki na pozycje. Celny ogień francuskich baterji spowodował całkowite zastąpienie się ataku nieprzyjaciela, który niezdolny nawet dotrzeć do linii francuskich.

Na lewym brzegu morza walki artyleryjskie o względnej sile na północ od wzgórza 304.

Na wzgórzach nad Mozą Francuzi dwukrotnie udaremniłi ataki niemieckie.

Z reszty frontu niema nic do doniesienia.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 3 września:

Front zachodni. Bardzo silny ogień karabinowy na południo-zachód od jeziora Narocz oraz w kierunku Wilna i w okolicy między Smorgoniami i Krewem.

Front rumuński. W okolicy na południe od wsi Okna oraz pod wsią Iresci nieprzyjaciel zatakował nasze stanowiska, ale został odparty.

Kilkakrotne ataki nieprzyjacielskie w okolicy na południe od wsi Iresce oraz w dolinie Susity wieczorem dn. 30 sierpnia również zostały odparte ze stratami nieprzyjaciela.

Na reszcie frontu nie zdarzyło się nic ważnego.

Czy rozwiązać N. K. N.?

KRAKÓW 4/9. Na posiedzeniu Naczelnego Komitetu Narodowego (N. K. N.) wniesiona była rezolucja, wypowiadająca się za dalszym istnieniem Komitetu.

Poseł Daszyński oświadczył, że rezolucja taka sprzeciwia się w sposób jaskrawy opinii publicznej, która domaga się rozwiązania Naczelnego Komitetu Narodowego i na znak protestu opuścić salę wraz z ścisłym stronnikiem partyjnym, posem lwowskim Sliwińskim.

Rezolucja została następnie przyjęta.

Pozatem uchwalono rezolucję, protestującą przeciwko wszelkim próbom organizacji na własną rękę poza granicami Królestwa Polskiego armji polskiej i rządu polskiego.

Obie te rezolucje wniesione zostały wczoraj na zebraniu plenarnem płożonych kół polskich.

Co mówią konserwatyści krakowscy.

KRAKÓW 4/9. Wczoraj odbyło się bardzo liczne zebranie posłów do rady państwa i na sejm. Celem óbrań była sprawa rozwiązania N. K. N.

W imieniu konserwatystów wystąpił hr. Tarnowski z deklaracją, przychylną dla N. K. N. Powiedział on, że rezolucja krakowska Koła Polskiego z dnia 28 maja wyzykana została przez niektóre stronnictwa w celu obalenia w Królestwie Rady Stanu i niedopuszczenia jej do tworzenia armji polskiej i rządu polskiego oraz do obalenia w Galicji polityki prowadzonej prawie od stulecia w skuteczny sposób.

Konserwatyści protestują przeciwko używaniu rezolucji majowej za narzędzie burzenia tego, co jest osiągalne w danej chwili. Jest obowiązkiem wszystkich popierać realizację proklamacji z dnia 5 listopada 1918 r. i utrzymać w Austrii szczerą politykę państwową.

Odczytanie tej deklaracji przerwane było przez sceny hałaśliwe. Po dalszych debatach opuścili salę lu-

dowcy, socjaliści, narodowi demokraci i członkowie zjednoczenia narodowego.

Posiedzenie zamknięto popołudniu bez rezultatu.

Zjazd dyplomatów w Szwajcarii?

KOPENHAGA, 4/9. „Berlingske Tidende” donosi z Zurichu: W Szwajcarii bawi wielu wybitnych dyplomatów państw centralnych.

Przybyli do Zurichu: Bethmann Hollweg, v. Bülow, b. ambasador austriacki Geska, hr. Gołuchowski z Austrji, książę Hohenzoln i Schoenburg Wartheimstein. Próż wielu innych przybyć ma też hr. Esterhazy.

Strejki w Rosji.

GENEWA, 4/9. Pisma z Rosji donoszą, że w Niżnim Nowogrodzie, Kijowie i innych miastach wybuchły strejki. Robotnicy żądają podniesienia płacy o 100 proc.

Wojna w r. 1925!

LONDYN, 4/9. Londyński „Herald” pisze, że linja niemiecka na zachodzie jest bardzo trudna do przełamania, jednakże zwycięstwo będzie po stronie angiłków. Wszakże pisze „World” przy obecnym tempie posuwania się możemy dopiero w r. 1925 wyprzedzić Niemców za Ren.

Zatopienie 4-eh statków niemieckich.

LONDYN, 4/9. Admiralicja angielska donosi o zatopieniu u brzegów Jutlandji 4-eh statków niemieckich do wylawiania min.

Czarne dłonie w Rosji.

GENEWA, 4/9. Pisma rosyjskie donoszą o nastroju kontrrewolucyjnym w południowej Rosji, mianowicie w Besarabji, na Wołyniu i Podolu. Zwolennicy rządu obecnego utrudniają ze swej strony pracę agitatorom „Czarnych związków” przeciwwolucyjnych.

Chwila bieżąca.

— Pisma angielskie donoszą, że Lloyd George odbył w ostatnim czasie kilka konferencji z królem Jerzym Narady te dotyczyły odpowiedzi na notę Ojca św.

— Podczas konferencji moskiewskiej prokuratorja, petersburska wykryła spisek kontrrewolucyjny. Na czele tego spisku mają stać wybitni politycy i oficerowie. Dokonane śledztwo dowiodło istnienia spisku.

— Kornilow proklamowany będzie w najbliższych dniach dyktatorem Rosji.

— Rząd rosyjski zabronił wysyłki rubli zagranicę nawet na rzecz osób prywatnych, którym dotąd wolno było zabierać z sobą do 500 rb.

— W całym księstwie Poznańskim obłożona aresztem sprzęt owoców.

— Urząd wywnosiłowy Rzeszy Niemieckiej wzywa do usilnego zbioru pestek. W zeszłym roku wyrobiono z pestek 3-800 centnarów najlepszego duszyczu do potraw.

Co słychać nowego?

Roman Dmowski wraca do kraju?

Lwowski „Wiek Nowy” dowiadyuje się od osób wiarogodnych, stojących rzekomo blisko Koła międzypartyjnego w Warszawie, iż na trzeciego członka Rady regencyjnej zamierza Koło międzypartyjne wysunąć kandydaturę Romana Dmowskiego.

Koło ma zamiar wnieść do władz niemieckich prośbę o pozwolenie na powrót do kraju Dmowskiego.

O karność w wojsku rosyjskim.

Pol. korespondent „Timesa”, który bawił na froncie południowo zachodnim, donosi: Kornilow zdołał przywrócić surową karność w wojsku. Tylko rezerwy są jeszcze zdemoralizowane, a koleje nie mogą sprostać zadaniu.

Mikołaj II właścicielem domu w Berlinie.

Podczas rewizji różnych tytułów i praw własności, przysługujących byłej rodzinie panującej w Rosji, oślem przeprowadzenia przy tej sposobności podziału między własnością osobistą Romanowów, uosyniona sielkawa odkryła.

Wykazało się bowiem, że ambasada rosyjska w Berlinie przy ulicy Pod Lipami, która dotąd uważano za rosyjską własność państwową, jest własnością cesarską. Z ksiąg hypotecznych miasta Berlina okazuje się że gmach wspomniany nabył cesarz Aleksander II, dziad obecnego, ekcesarza, z własnych funduszów i przeznaczył na użytek ambasady rosyjskiej.

Wartość obrzymiej tej posesji, ocenianą na 10 do 12 milionów marek, a prywatnymi właścicielami są potomkowie nabywcy, w pierwszym zaś rządzie eks cesarz Mikołaj II Prasa rosyjska o jubileuszu cara bułgarskiego.

Dzienniki rosyjskie poświęcają dużo miejsca niedawnemu jubileuszowi cara bułgarskiego Ferdynanda, którego „Wieczornieje Wremja” nazywa przy tej sposobności głównym powodem wszelkich politycznych niepowodzeń Rosji.

Tak samo „Utro Rosji” twierdzi, że tylko dzięki energicznemu wystąpieniu cara Ferdynanda Bułgarja przyłączyła się swego czasu do związku przeciwwolucyjnego, wpłynęła na Grecję i Rumunję, że pozostawałby długo neutralnymi, przyczyniła się do rozgromu Serbji i Czarnogóry i przewiekania całej wojny.

Dalsze zarządzania wojenne w Chinach.

Z Tientsinu komunikują, że wszystkich niemieckich i austriackich żołnierzy i marynarzy, którzy pełnili służbę na niemieckim i austriackim terytorjum koncesyjnym, internowano na zachodnich wzgórzach poza Pekinem. Urzędniocy niemieccy, którzy zatrudnieni byli w rządzie chińskim, mają do 1 września swe osobiste i prywatne sprawy uregulować. Niemieccy i austriaccy urzędniocy przy odjeździe powinni otrzymać pensje naprzód i zostać zwolnieni ze służby.

O losie cywilnej ludności niemieckiej i austriackiej nie wiadomo.

Wystawa ogrodnicza w Częstochowie.

Częstoch. Tow. Ogrodnicze urządza na półkach doświadczalnych wystawę pokaz w dniach 8 i 9 września bież. roku.

Termin otwarcia wystawy ogrodniczej zbliża się. Ogrodnicy częstochowscy zabiegają aby pokaz ich wypadł jaknajwspanialej.

Pawilon wielki wybielony, stół pod ekspozycję już urządzono. Teren cały oczyszczono starannie. Na trawnikach przygotowuje się kilka pięknych kłambów, świadczących o sztuce artystycznej ogrodniczej.

Działki warzywny i owocowy będą obficie reprezentowane.

Tow. Rolnicze między innymi okazami wystawi interesującą kolekcję.

ję kartofli z dwudziestu kilku odmian.

Rośliny doniczkowe pokojowe, dekoracyjne itp. mają tworzyć piękną dekorację.

Wogóle widać, że ogrodnicy nasi okazują wiele żywotności i zamiłowania w swoim zawodzie, starają się dorównać swoim kolegom ze stolicy.

Jest w tem duża zasługa T. wa Ogrodniczego, które godnie spełnia swe kulturowe postannictwo.

Na wystawie będzie urządzona wielka owocarnia z pięknych okazów, gdzie zwiedzający będą mogli nabywać owoce.

Sekcja przeciwzbrozca urzęduza bufet obficie zaopatrzony.

Na wystawie będzie przyprawy orkiestra Straży Ogn. och. pod bat. p. Makoszy.

Tow. Ogrodn. pragnąc przyjść z pomocą Radzie Op. część dochodu z Wystawy uchwaliło przeznaczyć na korzyść Sekcji przeciwzbrozcej. Uchwała ta ogrodnicy spełniają pięknie czyn.

Wystawione ekspozycje będą rozlosowane, pomiędzy wszystkich zwiedzających wystawę.

Jednym słowem częstochowanie będą mieli bardzo miłą i pożyteczną atrakcję.

Otwarcie i poświęcenie wystawy nastąpi w piątek, 7 września o godz. 4 po poł., zamknięcie zaś w niedzielę, 9 września wiecz.

Wejście na wystawę oznaczono dla dorosłych 50 fen., dla uczniów i dzieci po 25 fen.

Każdy wchodzący na Wystawę do biletu wejściowego otrzyma bezpłatnie jeden los na loteryję. Oprócz tego można oddzielnie nabywać losy po 50 fen.

KRONIKA.

Obchód 200-letniej rocznicy koronacji.

Wszystkie szkoły średnie męskie i żeńskie, oraz elementarne zbiorą się 8 września t. j. w dzień Narodzenia M. B. o g. 9 rano przed kościołem szkolnym Imienia Marii, dokąd przyjdą parami ze swych szkół, po czym ze sztandarami i orkiestrami ruszą z prefektami i nauczycielami na Jasną Górę, gdzie i o wysłuchają Mszy św. i okolicznościowego przemówienia, o ile dopisze pogoda — przed szczytem, w razie niepogody — we wnętrzu Bazyliki.

Poświęcenie gmachu szkolnego dyr. W. Szudejki.

Dnia 2 września ks. kan. M. Ciesielski dokonał poświęcenia gmachu nowego gimnazjum dyr. W. Szudejki przy udziale całego zespołu nauczycieli i młodzieży tej uczelni.

Osobiste.

Ks. kan. B. Metler opuścił nasze miasto i zajmowane tu stanowiska w szkołach średnich jako prefekt i nauczyciel kosmografii z własnej woli; udaje się w celu poratowania zdrowia do hr. Ostrowskich w Maluszyńcu, poczem obejmie takie stanowisko jakie mu wskaże władza duchowna t. j. J. E. ks. Biskup.

O szkole dla rzemieślników.

Pap. Zygm. Bartelski otrzymał koncesję na otwarcie w naszym mieście szkoły rzemieślniczo-przemysłowej i zwrócił się w tym celu do zarządu Koła prac. nad rozw. przem. i handlu w celu wspólnego omówienia tej sprawy.

W ubiegłym poniedziałek odbyło się zebranie zarządu Koła pracujących nad rozwojem przemysłu i handlu, łącznie z delegatami Stowarzy-

szczenia Rzemieślniczo-przemysłowego, na którym omawiano sprawę otwarcia szkoły rzemieślniczej wieczorowej, a delegaci Stow. Rzem. Przem. oświadczyli, że porusza kwestję szkoły na najbliższem zebraniu zarządu.

W dalszym ciągu obrad postanowiono zwrócić się do I Kola Macierzy „Szkolnej” w celu skorzystania z materiału przygotowawczego i zadaniowego — składkę na kursa wieczorowe rzemieślnicze, które w rokueszliśmy miały być utworzone przez Koło Macierzy, lecz z przyczyn od Kola niezależnych otwarcie nie nastąpi.

Nominacja.

W gimnazjum dyr. Szudejki na miejsce ks. kan. B. Metlera J. E. Pałsterz Djeceży prefektem mianował ks. Józefa Tosińskiego, diecezjalnego Teolog. Tencz będzie, wobec nominacji, prefektem i na pensji p. Stowikowskiej. Ks. J. Leśnik był dotąd prefektem szkół elementarnych miejskich.

Zebrań fryzjerów.

Zapowiedziane na 6 bm. na godz. 6 po południu zebranie fryzjerów i perukarzy odbędzie się w Magistracie.

Na weteranów r. 1863.

Liga Kobiet na ręce p. Rumszewicza złożyła mk. 50 w charakterze zapomegi dla weteranów r. 1863.

Tylko dziś 5-go września.

Dowiadujemy się, że w biurze dyrekcji Policji, ul. Panny Marii nr. 47, przyjmowane są zapisy tych z pośród byłych pracowników kołowych, którzy chcą pracować na kolejach miastowych.

Zgłoszenia przyjmowane są tylko do 5 września włącznie.

Z 1-go Gimnazjum Polskiego.

W I gimn. Polskiem zostającym pod kierunkiem dyr. G. Kościńskiego, egzaminy wstępne odbywają się w dalszym ciągu.

Rozpoczęcie roku szkolnego jutro we czwartek 6 bm. W dniu tym wszyscy uczniowie I Gimn. Polskiego stawie się winni w gmachu szkolnym przy ul. Teatralnej o godz. 9 rano — każda udadza się do kościoła na nabożeństwo, a po nabożeństwie wrócić do szkoły na lekcje.

Uczniowie nowostępujący stawie się winni wcześniej, mianowicie dziś we środę 5 bm. do egzaminu z religji. Egzaminować będzie ks. prof. Gmachowski.

Gmach sądu okręgowego.

W domu nr. 51 przy ul. Panny Marii mieścić się będą następujące ubikacje: Polskiego Sądu Okręgowego: gabinety prezesa Sądu, prokuratora, kancelarja sędziego śledczego, podprokuratorów, kancelarja wydziałów cywilnego, karnego, apelacyjnego, registratura, kasa sądowa, gabinet sędziego, izba adwokatów, sala posiedzeń, sala narad, pokój dla świadków, archiwum i pokój dla asystentów.

Drugi występ Lubicz-Sarnowskiej.

Dziś we środę w teatrze Paryskim drugi występ sympatycznego zespołu artystów teatrów warszawskich z piękną i pełną wdzięku Lubicz-Sarnowską na czele.

Odegrana zostanie komedia w 3 aktach pt. „Walka motyli” komedia — Sudermana.

Spodziewać się należy, że wszyscy holdujący pięknu i artyzmowi, pośpieszą na to widowisko.

Jutro „Panna Ziuta moja żona”.

Niehygieniczna sprzedaż.

Niehygieniczna sprzedaż owoców, odbywa się wciąż na ulicach, na których nie brak nigdy kurzu, przez

przejeżdżające tak często teraz wozy asenizacyjne itp.

Czyżby nie można nakazać chociaż nakrywać kosze z owocami siatką, aby uchronić od wszelkiego rodzaju much i owadów tylko?

Są jeszcze i tacy.

W niedzielę przybył na Jasną Górę pewien pielgrzym, który przed wejściem do świątyni Jasnogórskiej zdjął nowe obuwie i podarował je zebrozce, która została wprost olśniona tym kosztownym dziś prezentem, a pielgrzym beso wszedł do świątyni Pańskiej.

Falszywe pieniądze.

Falszywe 20-markówki papierowe są w obieg. Papier ich jest trochę grubszy i brak całkiem znaku wodnistego. Bacność więc przy odbieraniu pieniędzy.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 4 września.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii wzmożła się po południu działalność bojowa artylerji do wielkiej gwałtowności.

W Juku pod Ypern rozwinęły się małe walki przed naszymi stanowiskami, przyozem kilku angielskich pojmano. W nocy zaczęli nieprzyjaciel na północ zachód od Lens, wtargnął przeziściwo w nasze linje, z których natychmiast przeciwnatarcie go wyrzuciło.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

W Szampanji wyszli francuzi przy drodze Somme — Souain po ogniu huraganowym. Nasz przeciwatak wyrzucił ich z rowu przez nasypuszczony. Walka ogniowa pod Verdun przybrała wieczorem znów wielką siłę i przez noc były artylerje na brzegu wschodnim Mezy w ogniu działającym.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Na zachodzie od Metzli przyprawadono z rekonesansu pod Romainville francuskich jeńców. W nocy z 2 na 3 września obrzucali nasi lotnicy Calais i Dunkierke bombami, powstałe pożary widziano za dnia. Dover zaczęły wczoraj, Coemess i Rautgate dzisiaj w nocy nasze samoloty bombami. Wczoraj zestrzelono 19 nieprzyjacielskich samolotów, i 2 balony na uwięzi. Rotmistrz baron Riezelenen osiągnął swe 61 zwycięstwo w powietrzu, a niedawno temu za swą działalność bojową z wicefeldfelia na oficera posunięty oficer Müller zestrzelił swego 22 przeciwnika.

Front zachodni.

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Zajęcie Rygi.

Po dwudniowej walce zajęła szóstą armją pod dowództwem generała piechoty Bothmena wczoraj w kilku miejscach palącą się Rygę z zachodu i od południa zachodu.

Wyprobowane nasze w walkach wojska złamały wszędzie opór rosyjski i pokonały w silyum parciu naprzód każdą przeszkodę, którą stawiał las i bagno. Rosjanie opuścili swój obszerny przyczółek mostowy

na zachód od Dźwiny i Rygi w wielkim pośpiechu.

Nasze dywizje stoją pod Dźwiny ujęciem. Gęste masy wojsk pchają się w porządku w marszach nocnych i dziennych z Rygi na północny-wschód. Na południe od wielkiej drogi do Wenden po obydwóch stronach strumyka Saegel stawili się do rozpaczliwych krwawych ataków silne rosyjskie wojska przeciw naszym wojskom, by zakryć odwrót pobitej 12 rosyjskiej armji. W zaciętych walkach pokonał ich nasz szturm. Wielka droga jest w kilku miejscach przez nasze dywizje osiągnięta. Kilka tysięcy rosjan pojmano, przeszło 250 dział i liczną amunicję zdobyto. Bitwa pod Rygą jest nowym listem wawrzynu armji niemieckiej.

Front wojsk gener. pułkownika Aręksięcia Józefa.

Na południe wschód od Czernio wiec wydarły pułki austro-węgierskie rosjanom zacięcie broniona pozycję na wzgórzach. Między Seretem a Mołdawą trwa ożywiona działalność bojowa.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena

Pod Munkelul i na północny-zachód od Focsani rozbito się kilka ataków rosyjsko rumuńskich z wielkimi stratami.

Front macedoński.

Wojska mocarstw nieprzyjacielskich nie powtórzyły wczoraj swych ataków.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Kartofle.

W środę dnia 5. września winni się zgłosić po zakup kwitów na kartofle do swoich okręgów, mieszkańcy:

I. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 2 ul. Kaczorowska.

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 8 ul. Stary Rynek 15.

III. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 10 ul. Warszawska 46.

IV. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 15 ul. Ogrodowa 13.

V. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 18 ul. Strażacka 5.

VI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 21 ul. Krakowska 60.

VII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 27 ul. II Aleja 32.

VIII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 80 ul. Piękna 17.

IX. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 32 ul. Teatralna 28.

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 85 fabryka Pelcerów.

XI. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 88 ul. 7 Kamienie II.

XII. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 24 ul. Bór 21.

Kartofle wydawane będą, jak dotąd w magazynach przy fabryce Pelcerów od 9-ego rano do 4-ego po południu na mocy wykupionych kwitów (kartki A-B należy o dawać w okręgu) Dalsza sprzedaż będzie ogłoszona, w miarę nadejścia kartofli.

Miejska

DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 2 do czwartku 6 Września 1917 roku.

Najnowsze arcydzieło kinematograficzne!

SZKIELET

albo Życie - to sen...

— Głęboki dramat życiowy w 6-ciu aktach. —

Niezwykle zajmująca treść. — Wspaniała wystawa. — Niewidziane dotychczas efekty świetlne. — W roli głównej słynna z urody i talentu

Ellen Richter.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Aloizego Salzberga.
Ceny miejsc zwykle. — Szczegóły w programach.

Szkoła lekarsko-dentystyczna

A. T R O P P A

WARSZAWA, Marszałkowska 116, róg Żłotej

Zapis słuchaczy, z najmniej 6-cio klas. świadectwami, rozpoczął się. Informacji udziela kancelarja szkoły. Lecznica zębów otwarta od 9 rano do 8-jej wiecz. 2300—

SZKOŁA MUZYCZNA

L. WAWRZYNOWICZA

ul. Panny Marji № 42 m. 8 (róg Pięknej).

Zapisy na naukę gry: fortepianowej, skrzypcowej, organowej, wiolonczelowej, śpiewu solowego, chóralnego etc. oraz przedmiotów teoretycznych.

Początek lekcji 3 września.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-6

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem
Ceny bardzo przystępne.

STANISŁAW RUMSBERCZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7.
parter front (obok sądu pokoju I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-jej do 9 i pół rano
i od 2-jej do 5-jej po południu.

Dentysta

MICHAŁ ROZENOWICZ

powrócił

przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 pp.
Częstochowa ul. Panny Marji № 85

Przyjmę na stanąć ucznia lub uczenieg
Wiadomość w „Gońcu”.

Sprzedam powóz na gumach w dobrym stanie
Wiad. Kawia 23. 771—

Węgiel brunatny.

Miejska Deputacja Żywnościowa otrzymuje obecnie węgiel brunatny który nabywać można w składach detalicznych po tańszej cenie na kupon Nr. II. w ilości 1 pud za 60 fenigów: na kupon, pozostawiając kupującym do wyboru kupno brunatnego węgla po tańszej cenie lub też czarnego po dotychczasowej droższej cenie na powyższy kupon.

Licytacja W LOMBARDZIE

Częstoch. Tow. Pożyczk.-Oszczędn.

Teatralna № 11

odbędzie się w Październiku 1917 r.
Od zastawów nie opłaconych do 15
Września roku bieżącego, liczone będą koszta licytacyjne.
Zarząd.

Dr. K. Okuszek

Przyjmuje od 1 Sierpnia
w godz. p. p. 4-6-jej
choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 10-II piętro,
Częstochowa.

Sprzedano kasie lombardu kasy Poł. Oszczęd.
Nr. 21908 760—

Stancja dla uczniów z elektrycznością pokój
umeblowany ul. Panny Marji Nr. 42 m. 3
762—

Cyganeria grawer poszukuje ucznia
Teatralna 11 (eklep). 769—

Znalezione kwit lombardu Słow Garbińskiego odebrać można w Amd. Gońca za zwrotem kosztów ogłoszenia.

Do wynajęcia 2 pokoje i kuchnia z wygodami
Jasnogórska 19. 772—

Ofiary:

Na kuchnie chrześc. Walerja Sp. mk. 2. 50
kwit 303. Na internowanych legionistów
Langier Franciszek mk. 2. 50 kwit 304.

Redaktor - wydawca P. D. Wilkoszewski

Ofiary we własnych składkach drukarnica „Gońca Częstochowskiego”